

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

Chủ biên: PGS.TS. Dương Đăng Chính

Giáo trình

LÝ THUYẾT TÀI CHÍNH

NHÀ XUẤT BẢN TÀI CHÍNH

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

Chủ biên: PGS.TS. Dương Đăng Chính

GIAO TRÌNH

LÝ THUYẾT TÀI CHÍNH

(Tái bản lần thứ ba, có sửa chữa, bổ sung)

**NHÀ XUẤT BẢN TÀI CHÍNH
HÀ NỘI - 2009**

LỜI BẠT

(Cho lần tái bản thứ ba)

Giáo trình "Lý thuyết tài chính" xuất bản tháng 09 năm 2000, tái bản năm 2003, 2005, đã được sử dụng tích cực cho công tác đào tạo của Trường Đại học Tài chính Kế toán Hà Nội (nay là Học viện Tài chính) trong những năm qua. Học viện và tập thể tác giả đã nhận được nhiều ý kiến đóng góp quý báu của các cán bộ làm công tác giảng dạy, nghiên cứu, cán bộ quản lý tài chính trong và ngoài Học viện. Do đó, nhằm đáp ứng nhu cầu về tài liệu học tập cho sinh viên và xã hội, Học viện Tài chính cho phép tái bản lần thứ ba giáo trình này.

Trong lần tái bản này, "Giáo trình Lý thuyết tài chính" đã được tập thể tác giả xem xét lại và có sửa chữa, bổ sung một số nội dung cho phù hợp với sự phát triển lý luận tài chính và cập nhật các thông tin mới về cơ chế, chính sách tài chính cũng như thực tiễn quản lý tài chính hiện nay của đất nước.

Các tác giả trực tiếp tham gia sửa chữa, bổ sung giáo trình cho tái bản lần này gồm:

- PGS.TS. Dương Đăng Chính, nguyên Trưởng khoa Tài chính công, Chủ biên và trực tiếp sửa chữa, bổ sung Chương I và Chương VIII;

GIÁO TRÌNH LÝ THUYẾT TÀI CHÍNH

- PGS.TS. Phạm Ngọc Ánh, nguyên Phó Giám đốc Học viện, sửa chữa, bổ sung Chương II;
- TS. Nguyễn Thị Chất, nguyên Phó trưởng bộ môn Lý thuyết tài chính, sửa chữa, bổ sung Chương III;
- TS. Lê Thu Huyền, giảng viên bộ môn Lý thuyết tài chính, sửa chữa, bổ sung Chương IV;
- ThS. Nguyễn Thu Hương, giảng viên bộ môn Lý thuyết tài chính, sửa chữa, bổ sung Chương V;
- ThS. Phạm Thị Hằng, giảng viên bộ môn Lý thuyết tài chính, sửa chữa, bổ sung Chương VI;
- PGS.TS. Phạm Ngọc Dũng, Trưởng bộ môn Lý thuyết tài chính, sửa chữa, bổ sung Chương VII;
- TS. Đỗ Đình Thu, giảng viên bộ môn lý thuyết tài chính, sửa chữa, bổ sung Chương IX.

Học viên và tập thể tác giả bày tỏ lòng cảm ơn bạn đọc đã cho nhiều ý kiến đóng góp và rất mong tiếp tục nhận được nhiều ý kiến quý báu của bạn đọc để lần xuất bản sau giáo trình được hoàn thiện hơn.

Hà Nội, tháng 9 năm 2009

BAN QUẢN LÝ KHOA HỌC
HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

MỤC LỤC

Lời bạt	3
Chương I: Những vấn đề cơ bản về tài chính	5
I. Tiền đề quyết định sự ra đời, tồn tại và phát triển của tài chính	5
II. Quan niệm tài chính	9
III. Chức năng của tài chính	19
IV. Hệ thống tài chính nước ta	34
V. Chính sách tài chính quốc gia	55
Chương II: Ngân sách nhà nước	67
I. Những vấn đề chung về ngân sách nhà nước	67
II. Thu ngân sách nhà nước	84
III. Chi ngân sách nhà nước	101
IV. Tổ chức hệ thống NSNN và phân cấp quản lý NSNN	114
V. Chu trình quản lý NSNN	124
Chương III: Tài chính doanh nghiệp	135
I. Những vấn đề chung về tài chính doanh nghiệp	135
II. Tổ chức tài chính doanh nghiệp	140
III. Những nội dung chủ yếu của hoạt động tài chính doanh nghiệp	147

IV. Quản lý nhà nước đối với hoạt động tài chính doanh nghiệp	174
Chương IV: Bảo hiểm	177
I. Những vấn đề chung về bảo hiểm	177
II. Bảo hiểm kinh doanh	194
III. Bảo hiểm xã hội	214
Chương V: Tín dụng	233
I. Những vấn đề chung về tín dụng	233
II. Các hình thức tín dụng trong nền kinh tế thị trường	240
III. Lãi suất	266
Chương VI: Thị trường tài chính	273
I. Những vấn đề chung về thị trường tài chính	273
II. Thị trường tiền tệ	305
III. Thị trường vốn	313
IV. Thị trường chứng khoán	319
V. Vai trò của nhà nước trong khâu thành, phát triển thị trường tài chính	331
Chương VII: Tài chính quốc tế	351
I. Những vấn đề chung về tài chính quốc tế	351
II. Các hình thức chủ yếu của tài chính quốc tế	368
III. Cân cân thanh toán quốc tế và an toàn tài chính quốc gia	399
IV. Các tổ chức tài chính quốc tế	412

Chương VIII: cân đối tài chính tổng hợp	429
I. Lý luận chung về cân đối	429
II. Những vấn đề chung về cân đối tài chính tổng hợp	436
III. Nội dung, cấu trúc của bảng cân đối tài chính tổng hợp	445
IV. Phương pháp lập và sử dụng bảng cân đối tài chính tổng hợp	451
Chương IX: Công tác kiểm tra tài chính	457
I. Những vấn đề chung về công tác kiểm tra tài chính	457
II. Nội dung và phương pháp kiểm tra tài chính	473
III. Các chủ thể tiến hành kiểm tra tài chính	490

GIÁO TRÌNH

LÝ THUYẾT TÀI CHÍNH

Chủ trách nhiệm xuất bản

NGUYỄN VĂN TÙY

Chủ trách nhiệm nội dung

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH

Biên tập và sửa bản in

BỘ MÔN LÝ THUYẾT TÀI CHÍNH

BAN QUẢN LÝ KHOA HỌC

Trình bày và thực hiện

BAN QUẢN LÝ KHOA HỌC

In 2.000 cuốn khổ 14,5x20,5cm tại Công ty Cổ phần in Sao Việt. Số đăng ký xuất bản: 19-2009/CXB/690-281/TC. Quyết định xuất bản số: 189/QĐ-NXBTC cấp ngày 03/9/2009.

In xong và nộp lưu chiểu Quý IV-2009.